

प्रभाव दैनिक

National Daily

पत्रिका नआएमा, ठेगाना परिवर्तन
भएमा वा अन्य कुनै गुनासो/जिज्ञासा
भएमा निम्न माध्यमबाट हामीलाई
तत्काल सम्पर्क गर्नुहुन अनुरोध गरिन्छ ।

प्रभाव पब्लिकेसन प्रा.लि.
सिफल-७, काठमाडौं
०१-४३७३५७७, ९७६१८१५४००,
९८४१५५१२१७, ९८४१२४६२६९
marketing2prabhab@gmail.com

वर्ष १२

अंक १३६

काठमाडौं

शनिबार, २१ भदौ २०८२

Prabhab National Daily

Saturday, 06 September 2025

www.prabhabonline.com

पृष्ठ ८

मूल्य रु. ५१-

भारतीय नागरिकलाई वंशजको नागरिकता !

भारतीय नागरिक दीलिपकुमार साहले रौतहटबाट 'दीलिपकुमार स्वर्णकार' नाममा नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्र लिएको खुलासा

उनीविरुद्ध परेको निवेदनका आधारमा छानबिन भइरहेको रौतहटका प्रमुख जिल्ला अधिकारीको भनाइ

प्रभाव संवाददाता

रौतहट- भारतीय नागरिकले भूटा विवरण पेस गरेर नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्र लिएको फेला परेको छ । बिहार राज्यको सीतामढी जिल्ला वैरगनीया घर भएका दीलिपकुमार साहले 'दीलिपकुमार स्वर्णकार' नामबाट नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्र लिएको खुलासा भएको हो । उनले ३३-०६-७४-००७९५ नम्बरको नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्र वंशजका आधारमा लिएको देखिएको छ । नागरिकतामा बुबा प्रदीप साह र आमा एकारसीदेवी साह उल्लेख छ । भारतको निर्वाचन आयोगले जारी गरेको मतदाता

कार्डमा पनि बुबाको नाम समान छ । छोरा दीलिपको तस्बिर र उमेर पनि समान छ । यता नेपालमा उनको नाममा १ भदौ २०७४ मा नागरिकता जारी भएको देखिन्छ । उनले नागरिकतामा ठेगाना बारा जिल्ला साविक कचोवा गाविस वडा नम्बर ६ (हाल सिम्रौनगढ नगरपालिका-९) उल्लेख गराएका छन् । तर, यो भूटा विवरण भए पनि सोही आधारमा नेपाली नागरिकता लिएको भन्दै जिल्ला प्रशासन कार्यालय रौतहटमा निवेदन परेको छ ।

'भारतीय निर्वाचन आयोगबाट मतदाता पहिचानपत्र लिएका विपक्षी भारतीय नागरिक भएको कुरा निजले भारत सरकारबाट प्राप्त गरेको मतदाता पहिचानपत्रबाट प्रमाणित छ, सोको छायाप्रति यसै निवेदन साथ दाखल गरेको छु' गत जेठ २७ गते परेको निवेदनमा भनिएको छ, 'विपक्षी दीलिपकुमार स्वर्णकार भारतीय नागरिक हो भन्ने कुरा प्रमाणित हुँदाहुँदै नेपालको भूटा वतन उल्लेख गरी नेपाली नागरिकता प्रमाणपत्र लिएका विपक्षीलाई अविलम्ब पक्राउ गरी निजले लिएको नागरिकता प्रमाणपत्र बरद/रद्द गरी प्रचलित कानूनबमोजिम विपक्षीलाई हदैसम्मको दण्ड सजाय गरीपाउँ ।'

क्रमशः पृष्ठ २ मा

एमालेको दोस्रो विधान महाधिवेशन

विद्या-ईश्वरलाई रोकेर थप शक्तिशाली बन्दै ओली

- एमालेले विधान महाधिवेशनलाई नीति र सदस्यताको प्रकार दुई थरी गर्ने प्रस्ताव अधि सारेको छ, यो भ्रष्ट नेपाली कांग्रेसकै शैलीसँग मिल्दोजुल्दो
- अध्यक्षलाई शक्तिशाली बनाउन ७० वर्ष उमेर हदको व्यवस्थालाई हटाउने प्रस्ताव
- विद्यालाई वञ्चित गरिएको विधान महाधिवेशनबाट वरिष्ठ उपाध्यक्ष पदसमेत हटाउने उपाध्यक्ष विष्णु पौडेलको प्रस्ताव

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- नेकपा एमालेले अध्यक्षलाई थप शक्तिशाली बनाउनेगरी विधान संशोधनको प्रस्ताव अधि सारेको छ । ललितपुरको गोदावरीमा शुक्रबार सुरु भएको दोस्रो विधान महाधिवेशनमा उपाध्यक्ष विष्णु पौडेलले प्रस्तुत गरेको विधान संशोधन प्रस्तावले अध्यक्षलाई यो सुविधा उपलब्ध हुन लागेको हो । हाल एमाले अध्यक्ष केपी शर्मा ओली छन् । वरिष्ठ उपाध्यक्ष 'माइनस' गदै उपाध्यक्ष पौडेलले तयार पारेको विधान संशोधन प्रस्तावअनुसार प्रधानमन्त्रीसमेत रहेका ओलीको शक्ति थपिने भएको हो । वरिष्ठ उपाध्यक्ष पद नै हटाएर अब एमालेले उपाध्यक्षसमेत तीन जनामात्र बनाउने भएको छ । पौडेलले प्रस्ताव गरेको प्रावधान विधानमा समेटिए अब ७० वर्ष उमेर हद पनि हट्ने छ । जसकारण ओली नेतृत्वमा रहिरहने छन् । अर्थमन्त्रीसमेत रहेका पौडेललाई ओलीले एमाले हाँके 'कमाण्डर' बनाउने वचन दिइसकेको बताइएको छ । जसकारण पौडेलले अध्यक्ष ओलीलाई थप शक्तिशाली हुनेगरी विधान

संशोधन प्रस्ताव अधि सारेका हुन् ।

यसरी बढाउँदै अध्यक्षको शक्ति

उपाध्यक्ष पौडेलले प्रस्तुत गरेको विधान संशोधन प्रस्तावमा पार्टी अध्यक्षको अधिकार थप गरिएको छ । पार्टी अध्यक्षले केन्द्रीय निकायहरूको अध्यक्षता गर्ने, केन्द्रीय निकायमा अध्यक्षका हैसियतले राजनीतिक प्रतिवेदन पेस गर्ने कुरा थप गरिएको छ । यसैगरी पार्टीमा केन्द्रीय कमिटी, पोलिटब्युरो र स्थायी कमिटीको बैठकका लागि महासचिवलाई निर्देशन दिने, बैठकमा कार्यसूची प्रस्ताव गर्ने, बैठकको अध्यक्षता गर्ने, बैठक सञ्चालन गर्ने र बैठकका निर्णय प्रमाणीकरण गर्ने र अन्तरपार्टी निर्देशन जारी गर्ने काम अध्यक्षका लागि थप गर्ने प्रस्ताव गरिएको छ । यसअघि पार्टीको शक्तिशाली निकायका रूपमा रहेको सचिवालय र केन्द्रीय कार्यालयको संरचनालाई हटाउने प्रस्ताव गरिएको छ । केन्द्रीय सचिवालय

विद्याको सन्देश भिडियोबाट, महाधिवेशनस्थलमै बाँडियो पत्र

काठमाडौं (प्रस)- ललितपुरको गोदावरीमा सुरु भएको विधान महाधिवेशनमा जान नपाएकी पूर्वराष्ट्रपति विद्या भण्डारीले विधान महाधिवेशनमा सहभागी हुन आएकाहरूलाई पत्र पठाएकी छन् । महाधिवेशनस्थलमा उनको पत्र बाँडिएको थियो । उक्त पत्रमा आफ्नो विचार भएकोले अध्ययन गरी सुभाष दिन भण्डारीले आग्रह गरेकी छन् ।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

र कार्यालयका कामलाई पार्टी अध्यक्षको निर्देशनमा महासचिवले गर्ने प्रस्ताव गरिएको छ । दुई महाधिवेशनको बीचमा आयोजना गरिने महाधिवेशन

प्रतिनिधि परिषदलाई एक पटक आयोजना गर्ने व्यवस्था गरिएको छ ।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

सन्दर्भः वैदेशिक रोजगार

आप्रवासीहरूका लागि युएई सातौं उत्कृष्ट गन्तव्य, दक्षिण कोरिया ४४औं

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- संयुक्त अरब इमिरेट्स (युएई) आप्रवासीहरूका लागि काम गर्ने र बस्नका लागि सातौं उत्कृष्ट गन्तव्य बनेको छ । इन्टरनेसनल्ले सार्वजनिक गरेको रिपोर्ट 'एक्सपाट इन्साइडर २०२५'ले उच्च जीवनस्तर र रोजगारीका अवसरका आधारमा युएईलाई सातौं उत्कृष्ट गन्तव्यका रूपमा राखेको उल्लेख गरेको छ । जर्वाकि अधिकांश वर्ष युएई १०औं स्थानमा थियो । उक्त अध्ययनका अनुसार पनामा सूचीको शीर्षस्थानमा रहेको छ । त्यस्तै कोलम्बिया र मेक्सिको क्रमशः दोस्रो र तेस्रोमा छन् । एसिया मुलुकहरू थाइल्याण्ड र भियतनाम क्रमशः चौथो र पाँचौं स्थानमा छन् । चीन, इण्डोनेसिया, स्पेन र मलेसिया उक्त सूचीको शीर्ष १० भित्र परेका छन् । इन्टरनेसनल्ले ४६ देशमा रहेका १० हजार ८५ जनामा सर्वेक्षण गरी प्रतिवेदन तयार पारिएको जानकारी दिएको छ । सहभागीहरूलाई पाँचवटा विद्यामा प्रश्न सोधिएको थियो । जसमा जीवनको गुणस्तर, बसाइँसराइको सहजता, रोजगारी, व्यक्तिगत वित्तीय अवस्था र आप्रवासी श्रमिकसम्बन्धी डिजिटल जीवन, प्रशासन, आवास र भाषालगायतका सूचकांक समावेश थिए । जम्मा ४६ वटा मुलुकमध्ये सबैभन्दा खराब 'याडकिड' पाउनेमा कुवेत, टर्की, दक्षिण कोरिया, फिनल्याण्ड, जर्मनी, बेलायत र क्यानडा छन् । पहिलो स्थानमा रहेको पनामामा ९३ प्रतिशत आप्रवासीहरू खुसी रहेको देखिएको छ । त्यहाँ यात्रा गर्ने धेरै अवसरहरू, सार्वजनिक यातायातको सस्तो लागत र प्राकृतिक वातावरण उत्कृष्ट रहेको सर्वेक्षणबाट देखिएको उल्लेख गरिएको छ । खानपान

The Best and Worst Countries for Expats in 2025

1 Panama	17 Portugal	33 Japan
2 Colombia	18 Luxembourg	34 Greece
3 Mexico	19 Australia	35 South Africa
4 Thailand	20 Qatar	36 USA
5 Vietnam	21 Czechia	37 Italy
6 China	22 Netherlands	38 Sweden
7 UAE	23 Austria	39 Norway
8 Indonesia	24 Belgium	40 Canada
9 Spain	25 Denmark	41 UK
10 Malaysia	26 Malta	42 Germany
11 Oman	27 France	43 Finland
12 Saudi Arabia	28 Ireland	44 South Korea
13 Philippines	29 Switzerland	45 Türkiye
14 Cyprus	30 Hungary	46 Kuwait
15 Brazil	31 Poland	
16 Kenya	32 Singapore	

Expatriate Insider 2025 | by InterNations

र मनोरञ्जनका लागिसेमेत धेरै अवसरहरू रहेको सहभागीहरूले जनाएका थिए । प्रतिवेदनका अनुसार पनामा जाने २६ प्रतिशत प्रवासीहरूले कुनै चासो नभएको बताए थिए तर त्यहाँ पुगेपछि वातावरणमैत्री वस्तु र सेवाको उपभोग, कारका लागि पूर्वाधार, प्रशासनिक वा सरकारी सेवाहरूको अनलाइन उपलब्धतालगायतका कारण उनीहरू सबैभन्दा बढी खुसी भएको भनिएको छ । त्यहाँको आरामदायी जीवन र सत्कारपूर्ण वातावरणका कारण गणकामध्ये ३५ प्रतिशतले त्यहाँ बस्ने योजना बनाएका बताइएको छ । यस वर्ष दोस्रो स्थानमा रहेको कोलम्बिया सन् २०२४ मा पाँचौं स्थानमा थियो । त्यहाँका ८१

प्रतिशत आप्रवासीहरू आफ्नो आर्थिक अवस्थाप्रति खुसी रहेको पाइएको छ । मेक्सिको भने सन् २०१४ यता उक्त सूचीको तेस्रो स्थानमा यथावत् छ । त्यहाँको स्थानीय नागरिक र संस्कृतिसँग घुलमिल हुन सहज, गुणस्तरीय जीवनशैली, करिअर बनाउने राम्रो अवसरजस्ता कारणले आप्रवासीहरूले बस्न रुचाएका प्रतिवेदनमा उल्लेख छ । सातौं स्थानमा रहेको युएई अरब क्षेत्रको दोस्रो ठूलो अर्थतन्त्रको हो । त्यहाँका ८२ प्रतिशत आप्रवासी श्रमिकले आफूहरू खुसी रहेको र ७८ प्रतिशतसम्म श्रमिकहरूले युएईमा आफूहरूको करिअरमा सुधार भएको बताएका थिए ।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

हैजा तथा भाडापखाला लगायत पानीजन्य रोगहरूबाट बच्न स्वस्थ व्यवहार अपनाऔं

- उमालेर वा क्लोरिन कोल हल्लेर शुद्धिकरण गरिएको पानी मात्र पिउने ।
- खाद्यपानीलाई सधैं सफा भाँडामा बाक्लोर राख्ने । सफा भाँडाले मात्र खाद्यपानी भिज्ने ।
- खाद्यकुललाई राख्ने ढाँचा राम्रो मात्र राख्ने । सडेर गलेको, बासी र किट्टा जस्तैको खाद्यकुल नखाउने । खाद्यकुल सफा भाँडाले बाक्लोर राख्ने ।

- खाद्य बचाउनु अघि, खाद्य खाँदा वा खुवाउँदा अघि, दिस्पासाब गरेपछि वा बालबालिकाको दिस्पा घोषण, फोहर चलाएपछि, घर वा कार्यालय छिर्नु अघि, बाहिरी सामान छोपछि साबुन पानीले कम्तिमा २० सेकेण्डसम्म मिथिथिथि हात धोउने ।
- साबुन पानी उपलब्ध नभएमा खोला/नदी/झरना प्रयोग गर्नु ।

- दिस्पासाब वर्षा मात्र गर्नु र बालबालिकाको दिस्पासाबलाई पनि वर्षामा नै पर्ने ।

- भाडापखाला नै हल्लेमा तुरुन्त पुर्नजलीय कोलसँगै प्रशस्त मात्रामा पोषिलो कोलिलो खाद्यकुल खाउने ।

- हैजा तथा भाडापखालाका लक्षणहरू देखिएमा तुरुन्तै जिकको स्वास्थ्य संस्थामा सम्पर्क गर्नु ।

जनहितमा जारी सन्देश

प्रभाव दैनिक

www.prabhabonline.com

प्रभाव पब्लिकेसन प्रा.लि.
कामरा-७, सिफल, काठमाडौं

जलवायु संकटमा मुस्ताङ

जलवायु संकटका कारण हिमाली जिल्लामा संस्कृति र मौलिक परम्परामासमेत असर पुर्‍याउँदै जान थालेको छ । यहाँका सदियौं वर्ष पुरानो ढुंगा र माटोले निर्मित एकापसमा जोडिएका परम्परागत घरहरू विस्तारै लोप हुने अवस्थामा छन् । ढुंगा र माटोले बनेका घरहरू, त्यसका छतमाथि लस्कुरै दाउरा पाँजेर राख्ने प्रचलन यहाँको सांस्कृतिक धरोहरका रूपमा लिने गरिन्छ ।

सुन्दरकुमार थकाली/मुस्ताङ

विश्वभै जलवायु परिवर्तन असर एक चिन्ताको विषय बनिरहँदा नेपालका हिमाली जिल्लाहरू यसको प्रत्यक्ष/परोक्ष मारमा पर्दै आइरहेका छन् । हिमाली जिल्लाहरूमा मौसमी तापमान दर बर्सनि वृद्धि भइरहेको छ । जलवायुको असर हिमाली जिल्लाहरूमा देखिँदै गर्दा मुस्ताङमा जलवायु परिवर्तनको असरका कारण यहाँको वातावरणीय सन्तुलन तथा पारिस्थितिक प्रणालीमा नराम्ररी प्रभावित तुल्याएको छ ।

१० वर्षअघिसम्म यहाँ हिउँदयामको अनुकूल समयमा हिउँ पर्थ्यो । हिउँले यहाँ तल्लो मुस्ताङदेखि उपल्लो मुस्ताङका डाँडाकाँडा र बस्ती सबै हिउँले पूरै सेताम्ले हुन्थे । यहाँ हिउँद यामको पुस र माघ महिनामा तल्लो मुस्ताङमा दुई फिट र उपल्लो मुस्ताङमा पाँच फिटसम्म हिउँ परेको थियो । २०७५ सालमा हिउँदयाममा अत्यधिक हिउँ पर्दा उपल्लो मुस्ताङमा सयौं याक चौरी, भेडाच्यागाहरू खर्क र गोठमै हिउँले पुगिएर मरे । तल्लो मुस्ताङको नमखुलेंक र थासाङको विभिन्न खर्कहरूमा पनि स्थानीयका दर्जनौं याकचौरी हिउँमा पुगिएर मरेका थिए । त्यतिबेला हिमपातले क्षति पुगेका पशुपालक किसानलाई सम्बन्धित स्थानमै पुगेर गण्डकी प्रदेश सरकारले आंशिक राहत वितरण गरेको थियो ।

हिउँ पर्दा पनि सास्ती, हिउँ नपर्दा पनि सास्ती यहाँका बासिन्दाले भोग्नु परेको एक ज्वलन्त समस्या र चुनौती हो । हिउँदयाममा उपल्लो मुस्ताङका बासिन्दा हिउँ र अत्यधिक चिसो छल्ल तल फर्नै सदियौं वर्षदेखिको प्रचलन हो । अत्यधिक चिसो र हिमपातको असरले उपल्लो मुस्ताङका बासिन्दको जनजीवन निकै कष्टपूर्ण हुन्थ्यो । चिसो र हिउँका कारण घरका सेफ्टी ट्यांकी, धारा र सिँचाइ कुलो जमेर बरफ बन्थ्यो । उपल्लो मुस्ताङमा कात्तिक महिनादेखि फागुनको अन्तसम्म चरणबद्ध रूपमा हिउँ पर्ने गरेको लोमान्थाङ गाउँपालिकाका अध्यक्ष टसीनर्बु गुरुङ बताउँछन् ।

यहाँ जलवायु परिवर्तनका कारण कुनै वर्ष भारी हिमपात हुने, कुनै

वर्ष आंशिक हिमपात हुने र कुनै वर्ष हिमपात हुन सकेको छैन । पृथ्वीको तापमान बृद्धिसँगै मुस्ताङका शाखा नदीहरूमा विपद् जोखिमको उच्च सम्भावना बढेको छ । यहाँका शाखा नदीका मुहानहरूमा हिउँ पगिएर वा हिउँका हिस्का खसेर ठूलो लेदो र ग्रेष्रचानसहित बाढी आउने गरेका कारण कागबेनीमा ठूलो बाढी आयो । बाढीले कोरला सडकको निर्माणधीन पक्की पुलसहित कागबेनीका आधा दर्जन बढी घरहरूमा ठूलो क्षति पुग्यो । बाढीले कागबेनी श्राद्धस्थल, स्याउबारीमा क्षति र पशु चौपाया बगाउँदा करोडौंको नोक्सानी पुर्‍यायो ।

थासाङ क्षेत्रमा पटकपटक हिउँपहिरो जाने क्रम रोकिएको छैन । हिउँपहिरो जाने क्रमले त्यस क्षेत्रको चरन क्षेत्र तथा थासाङ क्षेत्रका केही बस्ती हिउँ पहिरोको उच्च जोखिममा छन् । दुई वर्षअघि मार्फास्थित बागवानी केन्द्र नजिकैको सानो खोलामा भेल बाढी आउँदा फार्मका खेतीयोग्य स्याउ बारीमा लेदो र ग्रेष्रचान पसेर क्षति पुर्‍याएको थियो ।

यसै वर्ष साउनको पहिलो र तेस्रो साता थासाङको लांकी खोलामा हिउँ पगिएर ठूलो भेल बाढी आयो । बाढीले मानवीय तथा भौतिक क्षति नपुर्‍याए पनि त्यहाँका लाजुङ बस्तीलाई त्रासदी उत्पन्न गरायो । त्यहाँ गाउँपालिका र प्रशासनको समन्वयमा खोलामा डोजर लगाएर खोलाको धारलाई नियन्त्रणमा ल्याइयो । गत असारमा उपल्लो मुस्ताङको लोमान्थाङ-४ समजुङ माथिको लेकबाट अकस्मात छुआमा खोलामा भेल बाढी आयो । त्यहाँ बाढीले सडक मोटर बाटो, पुल र सिँचाइ कुलोलगायतमा क्षति पुर्‍यायो । त्यहाँका बाढीले मुस्ताङस्थित कालीगण्डकी नदीको तटीय बस्ती र म्याग्दीको कालीगण्डकी तटीय क्षेत्रका बस्तीलाई समेत बाढीले त्रासदी उत्पन्न गरायो । यसै वर्ष घरपफोड गाउँपालिका-५ स्थित हुम्बा खोलामा बाढी आउँदा जंगलमा च्याउ टिप्न जाँदै गरेका एक युवालाई बाढीले बगायो भने बाढीले भण्डै २०० स्याउका बोटमा क्षति पुर्‍यायो ।

यतिमात्रै होइन, बाढीले जोमसोम-कोरला सडकमार्गसमेत बाढीपहिरोले पटक-पटक सडक अवरुद्ध भयो । हिमाल पगिएर हिउँका हिस्कासहितको भेल बाढी आउँदा यहाँ कालीगण्डकी

हिमाली जिल्लाहरूमा मौसमी तापमान दर बर्सनि वृद्धि भइरहेको छ । जलवायुको असर हिमाली जिल्लाहरूमा देखिँदै गर्दा मुस्ताङमा जलवायु परिवर्तनको असरका कारण यहाँको वातावरणीय सन्तुलन तथा पारिस्थितिक प्रणालीमा नराम्ररी प्रभावित तुल्याएको छ ।

नदीभन्दा बेसी यहाँको शाखा नदीको विपद् जोखिम बढेको घरपफोड-५ का कृषक कर्मा गुरुङले बताए । जलवायु परिवर्तनका कारण अनुकूल समयमा हिउँ नपर्नु र पृथ्वीको तापमान बृद्धि हुँदै गर्दा यहाँका नीलगिरि, धौलागिरिलगायतका हिमालहरूको सौन्दर्यता घट्दै जान थालेको छ । यहाँका हिमालमा हिउँ पगिँदै गर्दा हिमालहरू बर्सनि कालापत्थरमा परिणत हुँदै जान थालेका छन् ।

यसैगरी, जलवायु संकटका कारण यहाँको कृषि, पर्यटन, जैविक विविधता, धर्म, संस्कृति र वातावरणीय क्षेत्रमा प्रतिकूल असर पर्दै जान थालेका छन् । जिल्ला भेटेरिनी अस्पताल तथा पशु सेवाविज्ञ केन्द्र प्रमुख डा. लालमणि अर्यालका अनुसार जलवायु संकटका कारण यहाँका परम्परागत पशुपालन व्यवसाय संकटमा पर्दै जान थालेको उल्लेख गरे । अनुकूल समयमा हिउँ नपर्ने र बेमौसममा वर्षा हुने गर्दा यहाँको चरन क्षेत्र खुम्चिँदै जान थालेको उनको भनाइ छ । हिउँ नपर्दा उच्च लेकमा घाँस पलाउन छाडेको र बेमौसमे वर्षाले चरन क्षेत्रमा अनाधिकृत घाँस पलाउन थालेकाले पशु आहार व्यवस्थापनमा समस्या थपिएको छ ।

बारागुड-४ त्रिरीका पशुपालक किसान आंग्या गुरुङले यहाँ चरन क्षेत्रको समस्या पर्दा गाउँमा कुनै पनि घरधुरीले २०० भन्दा बढी च्यांग्रापालन गर्न नपाइने नियम कार्यान्वयनमा आएको बताए । 'गाउँमा सबैका धेरै थोरै च्यांग्रा छन् तर चरन क्षेत्र खुम्चिँदै छ,' उनले भने, 'घाँसको अभाव हुने भएकै कारण च्यांग्रापालन समितिबाटै यस्तो निर्णय भएको हो, धेरै च्यांग्रा पाख्खु भन्नेलाई यहाँ समस्या देखिएको छ ।'

जलवायुका कारण यहाँको कृषि क्षेत्रमासमेत निकै ठूलो समस्या र चुनौती थपिँदै जान थालेको कृषकहरू बताउँछन् । जमिनको तापमान बर्सनि बृद्धि हुँदै जाँदा यहाँ उत्पादन हुने शीतोष्ण फलफूल तथा तरकारी उत्पादनले विस्तारै बसाइँ सँदै जान थालेको छ । यहाँ बढ्दो तापमान बृद्धिका कारण स्याउलगायतका अन्नबालीहरूमा विभिन्न रोगकिराहरूको संक्रमण बढ्दै जान थालेको कृषि ज्ञान केन्द्र कार्यालयका प्रमुख राजेश गुरुङ बताउँछन् । तापमान बृद्धिले स्याउखेतीमा यसको प्रत्यक्ष असर

देखिन थालेको उनको भनाइ छ । यहाँ जलवायुका कारण बेमौसमे वर्षा हुने र अनुकूल समयमा हिउँ नपर्दा स्याउलगायतका अन्नबालीहरूमा रोगको प्रकोप चुलिँदै जान थालेको उनको भनाइ छ ।

जलवायु परिवर्तनका कारण शीतोष्ण फलफूल तथा बालीहरू विस्तारै बसाइँ सर्ने क्रममा रहेकाले शीतोष्ण बागवानी विकास केन्द्रले उपल्लो मुस्ताङको घमीमा 'स्याटलाइट' कृषि फार्म स्थापना गर्ने तयारी अन्तिम चरणमा पुर्‍याएको केन्द्र प्रमुख पदमनाथ आत्रेयले जानकारी दिए । जलवायुका कारण यहाँको तल्लो भेगमा समशीतोष्ण तथा उपल्लो मुस्ताङमा शीतोष्ण फलफूल तथा तरकारीहरू उत्पादन तथा बिक्री वितरण गर्ने गरी फार्म स्थापनाको तयारी भइरहेको उनको भनाइ छ ।

यसैगरी, जलवायु संकटका कारण हिमाली जिल्लामा संस्कृति र मौलिक परम्परामासमेत असर पुर्‍याउँदै जान थालेको छ । यहाँका सदियौं वर्ष पुरानो ढुंगा र माटोले निर्मित एकापसमा जोडिएका परम्परागत घरहरू विस्तारै लोप हुने अवस्थामा छन् । ढुंगा र माटोले बनेका घरहरू, त्यसका छतमाथि लस्कुरै दाउरा पाँजेर राख्ने प्रचलन यहाँको सांस्कृतिक धरोहरका रूपमा लिने गरिन्छ ।

पानी नै नपर्ने जिल्ला भनेर चिनिने मुस्ताङमा पछिल्लो समय बेमौसमे वर्षा हुने गर्दा पुरानो घरहरू कमजोर बन्दै जान थालेको जोमसोमका स्थानीयवासी अजित थकाली बताउँछन् । पछिल्लो समय जलवायु संकटका कारण ढुंगा र माटोका घरहरू जोखिम देखिएको र सडक यातायातको सहजतासँगै यहाँ पुराना घरहरू विस्थापित हुँदै आधुनिक घर र बंगलाहरू निर्माण हुने क्रम बढेको थकालीले उल्लेख गरे । यसले यहाँको पुरानो मौलिक संस्कृतिमा असर पुर्‍याउँदै जान थालेकाले पर्यटन प्रवर्द्धन र विकासमासमेत क्षति तुल्याउने देखिएको उनको भनाइ छ ।

यसैगरी, जलवायु संकटका कारण वातावरणीय क्षेत्रमा प्रतिकूल असर पुर्‍याउँदै जान थालेपछि यहाँको जैविक विविधतामासमेत असर पुगेको देखिन्छ । यसका कारण हिमाली क्षेत्रको जैविक विविधतामा असर पुगेपछि यहाँको वन्यजन्तुहरू लोपोन्मुख हुन थालेका छन् । हिउँचितुवाको आहारा नाउर चरन क्षेत्रमा पर्याप्त घाँस नहुँदा बस्ती नजिक आउने गरेको र त्यसलाई पछ्याउँदै हिउँचितुवा बस्ती नजिक आउने गरेको बारागुड मुक्तिक्षेत्रका अध्यक्ष रिञ्जिननामोल गुरुङले बताए । उनले यसका कारण हिउँचितुवा र मानवबीचको द्वन्द्व बढ्दै गएकोले यहाँका पशुपालन व्यवसायमा चुनौती थपिएको उनको भनाइ छ । पछिल्लो समय यहाँ हिमालको काखमा बासस्थान जमाएर बस्ने हिउँचितुवा बस्ती र सडक छेउछाउमा देखिन थालेको छ ।

हिमाली क्षेत्रहरूमा जलवायुको असर बढ्दै जान थालेपछि यहाँको विभिन्न क्षेत्रमा देखिएका समस्या र चुनौतीहरूको यथोचित अनुकूलनका उपाय अवलम्बन गर्न मुख्य चुनौती भइरहेको छ । जलवायु संकटले भाविष्यमा मुस्ताङले योभन्दा ठूला जोखिमहरू आउनसक्ने भयले स्थानीयवासी त्रसित छन् । अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा उपलब्ध हुने जलवायु क्षतिको यथोचित हिस्सा मुस्ताङले पाउनुपर्ने यहाँका बासिन्दको माग रहेको छ । रासस

जैविक विविधता जोगाउन प्यारा तालको संरक्षण गरिँदै

सदावहार जलाशययुक्त तालको छ किलोमिटर लम्बाइ, सरदर ७० मिटर चौडाइ र १५ फिट गहिराइ रहेको छ । तालमा विश्ववै दुर्लभ मानिएको जलचर प्राणी ओद (मांशाहारी प्राणी), दक्षिण एसियामै दुर्लभ मानिएको पहेंलोधुरे प्रजातिको कछुवा, गोही, जलकपुरसँगै ३५ प्रजातिका माछा रहेका छन् ।

कैलाली- कैलालीसँगै सिमाना जोडिएको कञ्चनपुरको पुनर्वास नगरपालिका-८ र वडा नं ९ मा अवस्थित 'प्यारा' ताल प्राकृतिक सौन्दर्यताले हराभरा र भरिपूर्ण छ । जैविक विविधताको दृष्टिकोणले पनि तालको छुट्टै महत्त्व छ । सदावहार जलाशययुक्त तालको छ किलोमिटर लम्बाइ, सरदर ७० मिटर चौडाइ र १५ फिट गहिराइ रहेको छ । तालमा विश्वमै दुर्लभ मानिएको जलचर प्राणी ओद (मांशाहारी प्राणी), दक्षिण एसियामै दुर्लभ मानिएको पहेंलोधुरे प्रजातिको कछुवा, गोही, जलकपुरसँगै

३५ प्रजातिका माछा रहेका छन् । योसँगै खोज र अनुसन्धान हुन नसकेका थुप्रै यस्ता संरक्षण गर्नुपर्ने जलचर र उभयचर प्राणीको वासस्थान यो तालमा छ । राज्यका सरोकारवाला निकायको पहुँचभन्दा टाढा रहेका कारणले ओक्नेलमा परेको तालको संरक्षण तथा सम्बर्द्धनका लागि सुरुमा नागरिकस्तरबाट नै केही गर्न सकिन्छ भन्ने उद्देश्यले ताल संरक्षणको अभियानमा जुटेको प्याराताल पर्यटन प्रवर्द्धन तथा संरक्षण समितिका अध्यक्ष दिपेन्द्र बस्नेतले जानकारी दिए । तालको प्रचारप्रसार नभएको र महत्त्वबारे

जानकारी नपाएकैले स्थानीयबाट यो तालको अतिक्रमण भइरहेको अध्यक्ष बस्नेतले बताए । मानवको बढी चहलपहलगायत विभिन्न कारणले गर्दा जलचर प्राणीको अस्तित्व संकटमा पर्ने अवस्थालाई मध्यनजर गर्दै पर्यटन प्रवर्द्धनका माध्यमबाट तालको संरक्षणमा एउटा राज्यको ध्यान केन्द्रित गर्ने अभिप्रायले २०८०

असार २० गतेदेखि ताल संरक्षणको अभियानमा जुटेको उनले बताए ।

यसरी अभियान सुरु भएसँगै सुरुआती चरणमा ताल क्षेत्रको पर्यटन प्रवर्द्धन गर्ने हेतुले स्वस्फूर्त रूपमा नागरिकस्तरबाट आर्थिक सहयोग जुटेको थियो । सोही अभियानस्वरूप ताल परिसरमा अहिले विभिन्न दुर्लभ जलचर

प्राणीहरू ओद, पहेंलोधुरे कछुवा, जलकपुर माछाका साथै जरायो र गोहीका प्रतिमा निर्माण गरिएका छन् । त्यस्तै मयुर, पाटेवाघ र सिम कछुवाको प्रतिमा निर्माणको काम पनि अगाडि बढेको अध्यक्ष बस्नेतले बताए ।

तालको संरक्षण तथा प्रवर्द्धनका लागि भनेर गत आव २०८१/८२ मा संघीय सरकारको

९० लाख रूपैयाँ रकम विनियोजन गरिएको थियो । उक्त रकम पुनर्वास नगरपालिकामार्फत बोलपत्र आहवान गर्दा ७२ लाख रूपैयाँमा टेण्डर भई तटबन्धको निर्माण सुरु गरिएको उनले जानकारी दिए ।

उनका अनुसार ११० मिटर लम्बाइ तटबन्ध निर्माणको काम सुरु भएसँगै ८५ मिटर तटबन्धको काम भइसकेको छ । करिब २५ मिटर तटबन्ध निर्माणको काम बन्न बाँकी छ । ताल परिसरमा माटो फिलिङ गर्नुका साथै एउटा सभाहलसमेत निर्माण गरिएको छ ।

ताललाई पर्यटनको केन्द्रका रूपमा विकास गर्न नगरपालिकाले तालको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (डिपिआर) तयार पारेको बताइएको छ । जैविक हिसाबले महत्त्वपूर्ण मानिएको प्यारा तालको संरक्षण तथा प्रवर्द्धन, यसको प्रचारप्रसारका साथै आन्तरिक पर्यटकलाई आकर्षक हुनेखालको संरचना निर्माण गर्नसके सुदूरपश्चिममै एउटा पर्यटकीयस्थलको रूपमा विकास गर्न सकिने अपेक्षा गरिएको छ ।

छिमेकी मुलुक भारतसँग भूभाग जोडिएको उक्त तालको राज्यस्तरबाट समयमै संरक्षण तथा सम्बर्द्धन गर्नमा ध्यान गएन भने ताल संरक्षणमा असर पर्नसक्ने सोही क्षेत्रका स्थानीय जानकारहरूको भनाइ छ । रासस

अभिनेत्री सुरक्षा पन्तको मुख्य भूमिका रहेको फिल्म ‘धागो’को पहिलो गीत ‘ट्याउँ ट्याउँ’ सार्वजनिक गरिएको छ । गायक पुष्पन प्रधान र गायिका आकांक्षा थापाको स्वर रहेको गीतमा शब्द र सङ्गीत पनि पुष्पन प्रधानकै छ । रोमान्टिक शैलीको गीतमा अभिनेता बुद्धि तामाङ, अभिनेत्री वर्षा राउत, सुरक्षा पन्त, प्रभात थापा र सुरभि थापा लगायतका कलाकारहरू देखिएका छन् ।

डा. लम्सालको चौथो महाकाव्य ‘कल्प’ सार्वजनिक

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- काव्यकार डा. नवराज लम्सालको चौथो महाकाव्य ‘कल्प’ लोकार्पण गरिएको छ । शिखा बुक्सद्वारा शुक्रबार यहाँ आयोजित कार्यक्रममा नेपाली कांग्रेसका महामन्त्री गगनकुमार थापा, सांसदहरू विद्या भट्टराई, सुदन किराती र मनिस भ्ना, साहित्यिक पत्रकार राजकुमार बानियाँलगायत महाकाव्य ‘कल्प’ लोकार्पण गरेका हुन् ।

महामन्त्री थापाले महाकाव्यमा लम्सालको प्रतिस्पर्धा आफैँसँग रहेको बताउँदै इतिहास, धर्म, संस्कृति, मानवतालगायत बहुआयामिकता विषय महाकाव्यमा समेटिएका उल्लेख गरे । कांग्रेस केन्द्रीय कार्यालयमा स्थापना भएको पुस्तकालय विभागले कल्प महाकाव्यका बारेमा बहस र अन्तरक्रिया गराउने उनले प्रतिबद्धता जनाए ।

सांसद भट्टराईले मानिस, प्रकृति र संस्कृतिबीचको सम्बन्ध कल्प महाकाव्यमा रहेको बताइन् । वेदका छ वटा अङ्गमध्ये कल्प पनि एउटा भएको बताउँदै उनले अहिलेका विद्यार्थीलाई किताबको भारी बोकाए पनि यथार्थ ज्ञान दिन नसकिएको अवस्था पुस्तकले चित्रण गरेको धारणा राखिन् । मौलिकता हराएर सामाजिक आदर्शमा विचलन आएको सुधारका लागि कल्पले

प्रेरित गर्ने उनले विश्वास व्यक्त गरिन् ।

सांसद किरातीले संविधान संशोधनका लागि सरकार गठन भएको र केही चर्चा पनि चलिरहेका बेला संविधानभन्दा पहिले सोचमा संशोधन गरिनुपर्ने बताए । चेपाङ, वनकरिया र राउटेको संस्कृतिका बारेमा महाकाव्य लेख्न उनले महाकाव्यकार लम्सालसँग आग्रह गरे ।

सांसद भ्नाले अज्ञानले संस्कृति र लोभले प्रकृति मासिएकाले यसबाट शिक्षा दिनेगरी महाकाव्य कल्प सार्वजनिक भएको बताए । अभिव्यक्ति स्वतन्त्रताको चर्चा गरिरहँदा सोच्ने स्वतन्त्रता छ कि छैन ? भन्ने बहस गर्नुपर्ने अवस्था आएको उनले उल्लेख गरे ।

साहित्यिक समीक्षा गर्दै पत्रकार बानियाँले देश, धर्म र संस्कृतिको गहिरो जानकारी दिने महाकाव्य कल्प नवीन सोचसहित आएको बताए । साहित्य र राजनीतिमा वैश्विक चेतना आवश्यक छ भन्ने सन्देश महाकाव्यले दिएको उनको भनाइ छ ।

महाकाव्यकार लम्सालले चौथो महाकाव्यका लोकार्पण गर्ने अवसरमा आफूमा ब्रह्मानन्द अनुभूति भएको बताए । महाकाव्यमा तीन खण्ड र ११ सर्ग रहेका लोकार्पण समारोहमा गराइएको जानकारी थियो । यसअघि डा. लम्सालका कर्ण, धरा र अग्नि महाकाव्य प्रकाशन भइसकेका छन् ।

युरोपबाट बिदा भयो नेपथ्य

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- लन्डनको वेम्बली एरिनामा १० हजार दर्शकमाझ प्रस्तुति दिएर सुरु भएको नेपथ्यको शृंखलाबद्ध युरोप यात्रा लगातार भव्य सफलताको मानक खडा गर्दै टुङ्गिएको छ । नेपथ्यले यस वर्षको युरोप यात्राको अन्तिम प्रस्तुति बुधवार बेल्जियममा गरेको छ ।

बेल्जियममा स्थानीय आईडी स्टुडियोस्थित हलभरि दर्शकको उपस्थितिमाझ बुधवार बेलुकी ठिक ८ बजे नेपथ्यको कन्सर्ट सुरु भएको थियो । दुई वटा म्युजिक भिडियो सकिनासाथ चर्को दर्शक आवाजबिच नेपथ्य टोली मञ्चमा देखा परेको थियो ।

लगत्तै जव गायक अमृत गुरुङ मञ्चमा उपस्थित भए, हलभरि विभिन्न ‘स्पेशल इफेक्ट’ का प्रभाव- ध्वनि, प्रकाश, सीओटको मुख्रलो र कनफेक्टको टुक्रा वनेर फैलिन थाले । र, सुरु भयो नेपथ्यको पहिलो गीत ‘कोशीको पानी यो जिन्दगानी’ । गीतमा रहेको ‘आमाको कोखमा बास मात्र लिएँ, कुन देशको मरन हो हजुर’ गाइरहँदा दर्शक दीर्घामा कतिपय अनुहार भावुक देखिन्थे ।

‘माल्टामै आयोजित अधिल्लो कार्यक्रममा केही गीत मात्र सुन्न पाएको थिएँ’ बेल्जियमको कन्सर्ट हेर्न माल्टादेखि आइपुगेका रेस्टुरेन्ट व्यवसायी उदयबाबु श्रेष्ठ भन्दै थिए, ‘नेपथ्य युरोपमै रहेको बेला पूरै कन्सर्ट हेरेरै छाड्ने अटोटाका साथ त्यति परेदेखि आएँ ।’

कन्सर्ट अवधिभर नाच्दै रमाइरहेका उदयबाबु केवल यति हेर्नका लागि बेल्जियम आएका थिए र विहीवार विहानैको पहिलो विमानबाट माल्टा फर्केका थिए । ‘नेपथ्यले मलाई जीवनकै एउटा यादगार साँझ दिएको छ,’ उनले थपे, ‘त्यसका लागि म ब्यान्डलाई धन्यवाद नदिइरहन सकिदैन ।’

कन्सर्टमा त्यसपछि ‘भेडाको ऊन’, ‘छेक्यो छेक्यो’, ‘आँगनैभरि’ र ‘लामपाते सुरती’ जस्ता नेपथ्यका सर्वकालिक हिट गीतहरू सुनाइएका थिए ।‘यस सहरमा नेपाली समुदायको चहलपहल लामो समयदेखि भए पनि यति धेरै दर्शकचाहिँ आज पहिलोपटक देखिएका हुन्,’ आयोजक टोलीका अजित तुलाचन भन्दै थिए- ‘यसअघि ठुला आयोजनामा पनि बढीमा छ-सात सय

दर्शक मात्र सहभागी हुन्थे ।’

अजितका अनुसार दर्शक उपस्थिति मात्र नभई स्तरीयताका हिसावले पनि बेल्जियमको माटोमा यस कन्सर्टले नेपाली कार्यक्रमका लागि कोसेढुङ्गा स्थापित गरिदिएको छ । ‘अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको शो प्रस्तुत गर्न सक्ने व्यवसायिक समूहसँग आयोजक भई काम गर्दाको अनुभवै केसै हुन्छ,’ उनले थपे- ‘यस सहकार्यबाट मलाई धेरै ज्ञान बढ्ने अवसर पनि प्राप्त भएको छ ।’

कन्सर्टमा मायाप्रीतिका गीतहरूदेखि लिएर ‘यो जिन्दगानी’ जस्तो सामाजिक भावना, ‘गाउँ गाउँबाट उठ’ जस्ता जागरण हुँदै ‘रातो र चन्द्र सुर्जे’ जस्तो राष्ट्रियता झकझक्याउने गीतहरू प्रस्तुत भएका थिए । सबैभै यिनै गीतका भावसँग मिल्ने सामाजिक सन्देशहरू पनि विच-विचमा गायक अमृतले प्रवाह गरे । विदेशमा रहँदा सबैलाई मिलेर बस्न आह्वान उनले गरे । ‘तपाईंहरू बसेको मुलुकको संस्कृति र यहाँका मानिसलाई सम्मान गर्न

नछाड्नुहोला,’ उनी भन्दै थिए, ‘तपाईंले उनीहरूलाई सम्मान गर्नुभयो भने तपाईंको मान पनि उनीहरूले राख्नेछन् ।’

विगतमा बर्मा, मेघालय र भुटानजस्ता देशहरूबाट फर्काइएका नेपालीको भोगाइलाई सम्झेर भए पनि स्वदेशसँगको आफ्नो नाता सम्बन्ध जोगाइरहन अमृतले सुझाव पनि दिए । ‘कथमकदाचित् केही भइहाले तपाईंहरू आउने त्यही हिमालको काख नै हो,’ उनले भने ।

कन्सर्टमा बेल्जियमबाहेक वरपरका युरोपेली मुलुकहरू खास गरी नेदरल्यान्ड्स, लर्जम्बर्ग, फ्रान्स, जर्मनी, अस्ट्रिया लगायतबाट आएका दर्शक पनि उत्तिकै देखिन्थे । २० वर्ष पहिले पनि आम्स्टर्डममा नेपथ्य कार्यक्रम आयोजना गरेका हिमालय फिल्म फेस्टिबलका डा. रत्न मिर्त्रासिङ यसपालि कन्सर्ट हेर्नकै लागि नेदरल्यान्ड्सदेखि तीन घण्टा मोटर हाँकेर आएका थिए ।

‘यस अवधिमा ब्यान्ड भनै बढी परिपक्व

भएको, आफ्नो जरालाई अझ बलियोसँग समातेको र उफलो स्तरको व्यावसायिक प्रस्तुतिमा पोख्त बनेको पाएँ ।’ कन्सर्टको अन्त्यतिर अमृतले दर्शकसँग ‘अब कुन गीत सुन्ने ?’ भनेर प्रश्न गरेका थिए । त्यसमा अधिकांश दर्शकले ‘रेशम’ भनेर चिच्याए ।

‘रेशम’ पछि ‘तालको पानी’ हुँदै ‘रातो र चन्द्र सुर्जे’ गीतमा पुगेपछि कार्यक्रम अन्त्य भएको थियो । कन्सर्टमा अमृतलाई ड्रमसेटमा धुव लामा, बेस गितारमा सुविन शाक्य, गितारमा नीरज गुरुङ, मादलमा शान्ति रायमाझी र किबोर्डमा दिनेशराज रेग्मीले सघाएका थिए ।

लन्डनको वेम्बली एरिनाबाट एक महिनाअघि सुरु भएको नेपथ्यको शृंखलाबद्ध युरोप यात्राका क्रममा नेपथ्यले डेनमार्क, माल्टा र पोर्चुगलमा पनि आफूलाई प्रस्तुत गरेको थियो । सबैतिरजस्तै बेल्जियममा पनि ‘हाउसफुल’ दर्शकको माया बढ्दो १४ सदस्यीय कलाकार, प्राविधिक र व्यवस्थापनको टोली स्वदेश फर्केको छ ।

रंजशाला

एमरेस्ट महिला भलिबल लिग

कर्णाली र ललितपुरको विजयी सुरुआत

■ प्रभाव संवाददाता

कास्की- पोखरामा शुक्रबारदेखि दोस्रो संस्करणको एमरेष्ट महिला भलिबल लिग सुरु भएको छ । इन्फिनिटी ड्रिम्स

प्रालिको आयोजनामा पोखरा रङ्गशालास्थित बहुउद्देश्यीय कभर्ड हलमा सञ्चालन भएको प्रतियोगिताको पहिलो खेलमा साविक विजेता कर्णाली यशविस र ललितपुर विवन्सले विजयी सुरुआत गरेका

छन् । आफ्नो पहिलो खेल जितेका दुवै टोलीले तीन-तीन अङ्क बढ्नेका हुन् । प्रतियोगिताको उद्घाटन खेलमा कर्णालीले घरेलु टोली पोखरा निन्जाजमाथि ३-० को सोभो सेटमा जित निकालेको

हो । कर्णालीले पहिलो सेट २५-२१ ले जित्यो । दोस्रो सेटमा २५-२० को जित निकालेको कर्णाली तेस्रो सेटमा फर्ने लयमा देखियो । उसले तेस्रो सेट २५-१४ अंकले जितेर उत्कृष्ट सुरुआत गरेको हो ।

त्यसैगरी, दोस्रो खेलमा ललितपुरले मधेस युनाइटेडलाई ३-० को सोभो सेटमा पराजित गर्‍यो । पहिलो सेट २५-१७ ले आफ्नो पक्षमा पारेको ललितपुरले दोस्रो सेट २५-१३ र तेस्रो सेट २५-१९ ले जित निकाल्यो ।

प्रतियोगिताअन्तर्गत शनिवार पहिलो खेल ललितपुर विवन्स र काठमाडौँ स्पाइकर्सबीच तथा दोस्रो खेल कर्णाली यशविस र लुम्बिनी लामाजबीच खेल हुने आयोजकले जनाएको छ । भोलिको अन्तिम खेल पोखरा निन्जाज र मधेस युनाइटेडबीच हुनेछ ।

यही भदौ २८ गतेसम्म सञ्चालन हुने लिगमा छ फ्रेन्चाइज टिमले उपाधिका लागि प्रतिस्पर्धा गर्नेछन् । सहभागी टोलीले ‘सिंगल राउण्ड रोविन’का आधारमा एकआपसमा खेलेपछि बढी अंक जोड्ने दुई टोलीबीच उपाधिका लागि प्रतिस्पर्धा हुनेछ ।

यसअघि प्रतियोगिताको उद्घाटन गर्दै युवा तथा खेलकुदमन्त्री तेजुलाल चौधरीले पोखरालाई स्पोर्ट्स हब बनाउने गरी सरकारले प्रार्थमिकता दिएको बताए । उनले पोखरा क्रिकेटमैदान तथा फुटबल रंगशालाको स्तरोन्नतिका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिएको जानकारी दिए ।

नेपाल र बंगलादेशबीचको पहिलो खेल आज

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ - नेपाली राष्ट्रिय फुटबल टोली घरेलु मैदानमा बंगलादेशसँग दुई मैत्रीपूर्ण खेलमा मैदानमा उत्रिँदछ । प्रशिक्षक म्याट रसका अनुसार यो एक सामान्य मैत्रीपूर्ण खेल मात्रै होइन । यो त घरेलु टोलीका लागि आफ्नो तयारी र क्षमतालाई परीक्षण गर्ने सुनौलो अवसर हो ।

शुक्रबार आयोजित प्रि-म्याच प्रेस कन्फरेन्समा उनले बंगलादेशको टोलीको क्षमताबारे सम्मान जनाउँदै भने, ‘हाम्रो तयारी राम्रो भएको छ । घरेलु दर्शकको आर्गाइ खेल्दा उत्कृष्ट प्रतिस्पर्धा हुनेछ र हामी जित्नेमा विश्वास पनि

छ ।’ रसका शब्दमा जित मात्र लक्ष्य होइन खेलाडीहरूको आत्मविश्वास र टोलीको सामूहिक तालमेल देखाउने यो खेल पनि महत्वपूर्ण छ ।

कप्तान किरण चेम्जोङले पनि टोलीको तयारीको सकारात्मक मूल्यांकन गरे । ‘मैले अधिकांश प्रशिक्षणहरूमा भाग लिन सकिँ, तर टोलीको तयारी राम्रो छ । म पनि खेलका लागि पूर्ण रूपमा तयार छु । घरेलु मैदानमा खेल्न पाउँदा उत्साहित छु र खेल रोचक हुने आशा छ,’ उनले भने ।

बंगलादेशका प्रशिक्षक जेभियर क्याब्रेरा पनि उत्साहसहित काठमाडौँ आएका छन् । ‘नेपाल आउनुअघि नै हाम्रो तयारी राम्रो थियो । नेपाली टोलीसँगको खेलले

हामीलाई आगामी प्रतियोगिताका लागि राम्रो परीक्षण दिनेछ । यो चुनौतीपूर्ण खेल हुनेछ,’ उनले भने । जेभियरले लेसेस्टर सिटीका अनुभवी खेलाडी हम्जा चौधरीको अनुपस्थितिको कारण पनि स्पष्ट पार्दै भने, ‘उनको दाय्या खुट्टामा समस्या छ, त्यसैले मैत्रीपूर्ण खेलमा रिस्क लिन चाहँदैनौ ।’

नेपाल र बंगलादेशबीचको पहिलो खेल शनिवार साँझ ५:३० बजे दशरथ रंगशालामा हुनेछ, भने दोस्रो खेल मंगलबार हुनेछ । विजेताको निर्णय समग्र नतिजामा आधारित हुनेछ । यदि दुवै खेलमा समान नतिजा आए दोस्रो खेलपछि पेनाल्टी सुटआउटमार्फत विजेता घोषणा गरिनेछ ।

युष्मद्मा रोजगार

कम्पनी : MOHAMED ARSHAD SABIR PLASTER TILES AND A/C UNIT FIX CONT

पूरा रोजगारी मिति : २०८०/०९/२०

पूरा बिजानमा रोजगारी मिति : २०८०/०९/२०

LT. No. 307778

चलानी नं. ६०९८२७५०१

क्र. सं.	कामदारको पद	मान राख्दा		मासिक तलब	जोडन दुईतिन तलब	प्रतिदिन तलब नति राख्दा	दिवसमा तलब नति राख्दा	मासिक तलब	पसमा तलब	कुल तलब	मासमा जम्मा
		पुरम	महिना	AED							
1	Carpenter	4	0	1200	४६,०६८	८ दिन	५ दिन	४६,०६८	४६,०६८	४६,०६८	४६,०६८
2	Electrician.	4	0	1200	४६,०६८						
3	Mason (Nepal)	4	0	1200	४६,०६८						
4	Plumber	3	0	1200	४६,०६८						
5	Steel Fixer (Helper)	4	0	1200	४६,०६८						

कम्पनी : SKY OPTICAL TECHNICAL SERVICES CO.

पूरा रोजगारी मिति : २०८२/०९/२०

LT. No. 330673

चलानी नं. ६०९८८८८८८

क्र. सं.	कामदारको पद	मान राख्दा		मासिक तलब	जोडन दुईतिन तलब	प्रतिदिन तलब नति राख्दा	दिवसमा तलब नति राख्दा	मासिक तलब	पसमा तलब	कुल तलब	मासमा जम्मा
		पुरम	महिना	AED							
1	Labour	3	0	1500	५४०,५८०	८ दिन	५ दिन	५४०,५८०	५४०,५८०	५४०,५८०	५४०,५८०
2	Technician Plumber	2	0	1500	५४०,५८०						
3	ELECTRICAN	3	0	1500	५४०,५८०						
4	Tile Layer	3	0	1500	५४०,५८०						

अन्तरगतमा हुने स्थान-संरक्षको कार्यालय कामाडोडा मिति: २०८२ अर्को २८ गते (13th Sep. 2025) मा प्रहृष्ट ।

कामदारको विवरण र कामको विवरण

कामदारको विवरण	कामको विवरण	कामदारको विवरण	कामको विवरण	कामदारको विवरण	कामको विवरण	कामदारको विवरण	कामको विवरण
कामदारको विवरण	कामको विवरण	कामदारको विवरण	कामको विवरण	कामदारको विवरण	कामको विवरण	कामदारको विवरण	कामको विवरण

ढोरपाटनमा घोडा | बागलुङको ढोरपाटन नगरपालिका-९ स्थित ढोरपाटन उपत्यकामा चढै गरेका घोडा । तस्विर : खेमराज गौतम/रासस

गुल्मीमा सातामा एकपटक मात्र उडान

प्रभाव संवाददाता

गुल्मी- नेपाल वायु सेवा निगमले गुल्मीमा हवाई उडान तालिका परिवर्तन गरेको छ । निगमले यसअघि आइतबार, मंगलबार, बिहीबार र शनिबार गरी सातामा चारपटक उडान गर्दै आएकोमा अब केही समयका लागि सातामा एकपटक मात्र उडान हुने जनाएको छ ।

रेसुंगा विमानस्थलका स्टेशन प्रमुख सुमन थापाले विगतमा चारपटक उडान हुँदै आएकोमा अब केही

समयका लागि बिहीबार एकादिन मात्र उडान गरिने जानकारी दिए ।

निगमका दुई वटा ट्वीनअटर जहाज 'ग्राउण्डेड' भएको र हाल एउटा जहाज मात्र सञ्चालनमा रहेकाले नियमित तालिकामा परिवर्तन गर्नुपरेको उनले बताए ।

प्रतिकूल मौसमका कारण यहाँ करिब डेढ महिनासम्म उडान नियमित हुन सकेको थिएन । खराब मौसम र बाक्लो हुस्कुका कारण जिल्लामा पटकपटक

उडान प्रभावित हुने गरेको छ । निगमले १८ सिट क्षमताको ट्वीनअटर जहाजबाट काठमाडौँदेखि यहाँ विहान ६:३० बजे र यहाँबाट काठमाडौँ विहान ७:३० बजे उडानको तालिका निर्धारण गरेको छ ।

यस्तै, काठमाडौँबाट गुल्मीका लागि सात हजार ५०० र गुल्मीदेखि काठमाडौँका लागि सात हजार ३०० भाडादर निर्धारण गरेको छ ।

निगमले विसं २०८० वैशाख २९ गतेदेखि यहाँ व्यावसायिक रूपमा उडान सुरु गरेको थियो ।

जुम्ली किसानलाई स्याउ टिप्न भ्याइनभ्याई

जुम्ला- यहाँका सात गाउँपालिकासहित एक नगरपालिका गरी आठ स्थानीय तहका स्याउ किसानलाई यो याममा बगैँचामा स्याउ टिप्न भ्याइनभ्याइ भएको छ । स्याउमा परिपक्वता तथा गुणिलोपन भरिएसँगै बगैँचामा स्याउ टिप्न सुरु गरिएको हो । स्याउ व्यापारी घरमै आएर खरिद गर्न थालेका छन् । पाकेका स्याउ बिक्री गर्न थालेको तातोपानी गाउँपालिका-४ का स्याउ किसान प्रेमराज पाण्डेले जानकारी दिए ।

'बगैँचाको स्याउ टिपेर बिक्री गर्न थालिएको छ', स्याउ किसान पाण्डेले भने, 'घरमै प्रतिकिलो रु ६५ मा बिक्री सुरु गरेका छौं, गाउँकै स्थानीय व्यापारीले सुखैत, नेपालगञ्ज लैजाने गरेका छन् ।' करिब १०० बढी स्याउका विरुवा लगाएकोमध्ये ५० प्रतिशत स्याउका विरुवाले फल दिएको छ । गत वर्षभन्दा यस वर्ष स्याउ उत्पादनमा ४० प्रतिशत कम फलेको स्याउ किसान पाण्डेको भनाइ छ ।

हिमा गाउँपालिकाका स्थानीय स्याउ व्यापारी प्रकाश रोकायाका अनुसार अहिले स्याउ किसानका बगैँचामा पुगेर स्याउ खरिद गर्न थालिएको छ । पालिकाभित्रका करिब ६०० कार्टुन स्याउ खरिद गरेको बताए ।

जिल्लामा कति प्रतिशत स्याउ उत्पादन भएको छ र कति प्रतिशत स्याउ बाहिरी जिल्लामा निर्यात भएको छ भन्ने तथ्यांक संकलन गर्न जुम्ला र कालीकोटको सिमानामा रहेको नाम प्रहरी चौकीलाई तथ्यांक संकलन गर्ने जिम्मा दिएको कृषि विकास कार्यालय जुम्लाका निमित्त प्रमुख रामभक्त अधिकारीले जानकारी दिए ।

गत वर्षभन्दा यसवर्ष स्याउ उत्पादन केही घटेको अनुमान गरिएको छ । सही तथ्यांक आउन केही समय लान्ने भएको छ । यहाँका स्याउ किसानदेखि उद्यमी र समूहलाई ५० प्रतिशत अनुदानमा स्याउका विरुवा दिने गरेको छ । गोल्डेन जातको स्याउ असोजदेखि राम्रोसँग पाक्ने हुँदा अहिले स्थानीय जातको र गोल्डेन

जातको स्याउ मिलाएर व्यापारीले लिने गरेका छन् । विशेषगरी सडक सञ्जालसँग जोडिएका बगैँचाकाका स्याउ संकलन गरेर व्यापारीले तराईका जिल्लामा बिक्री गर्न लगिसकेको कृषि विकास कार्यालयका निमित्त प्रमुख अधिकारीको भनाइ छ ।

जुम्लामा चार हजार १२० हेक्टर क्षेत्रफलमा स्याउखेती हुँदा दुई हजार ९०० हेक्टर क्षेत्रफलमा करिब यसवर्ष १६ हजार मेट्रिकटन स्याउ उत्पादन हुने अनुमान गरिएको छ । स्याउ निर्यातबाट जिल्लामा भण्डै रु ४५ करोड बढी आम्दानी हुन आँकलन छ । जुम्लाको आर्थिक समृद्धिसँग जोडिएको स्याउखेतीको विस्तार र उत्पादन बढिले पछिल्लो समय जुम्ली किसानको दिनचर्या फेरिन थालेको कृषि विकास कार्यालयका निमित्त प्रमुख अधिकारीको भनाइ छ ।

स्याउको बजार प्रवर्द्धनका लागि यहाँका कृषि समूह, सहकारीलाई १२ हजार 'जुम्ला एप्पल'

लेखेको कार्टुन ५० प्रतिशत अनुदानमा वितरण गरेको कृषि विकास कार्यालयले जनाएको छ । जिल्लामा स्थानीय जातको जुम्ली स्याउ, इटाली, गाला, गोल्डेन, फुजी र जोनार्प्रिन्स जातका स्याउको खेती हुँदै आएको प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना कार्यान्वयन एकाइका सूचना अधिकारी पदमराज कार्कीको भनाइ छ । यहाँका करिब १८ हजार घरघुरी स्याउखेतीमा निर्भर रहेको परियोजनाले जनाएको छ ।

तरकारीखेतीबाट स्वरोजगार बढ्दै महिला

पछिल्लो समयमा तरकारीखेतीबाट यहाँका महिला स्वरोजगार बन्दै गएका छन् । यहाँको तिला गाउँपालिका-८ स्थित जुम्लाकोट गाउँका महिला तरकारीखेतीबाट मनग्य आम्दानी गर्दै आएका छन् ।

केही वर्ष अगाडि तरकारीखेतीमा कुनै रुचि नराखेका यहाँका महिला अहिले विभिन्न प्रकारका सीपमूलक तालिमदेखि तरकारीखेती लगाउने

प्रविधिको ज्ञान प्राप्त भएपछि यहाँका महिला तरकारीखेतीतर्फ आकर्षित भएको स्थानीयवासी शोभा बस्नेतको भनाइ छ ।

वर्ल्ड भिजन इन्टरनेशनल नेपालको आर्थिक सहयोगमा कर्णाली एकीकृत ग्रामीण विकास तथा अनुसन्धान केन्द्र (किर्डाक) नेपाल जुम्लाले सञ्चालन गरेको पोषण तथा उत्थानशील जीविकोपार्जन परियोजना लागू भएदेखि गाउँका महिलाको आयआर्जनमा सुधार ल्याएको छ ।

स्थानीयवासी बस्नेतले भने, 'गाउँमै जलवायु मैत्री कृषक पाठशाला स्थापना गरी तरकारीखेती गरेर गाउँकै महिला आत्मनिर्भर बनेका छन्, कृषक समूहमार्फत मौसमी तथा बेमौसमी तरकारीखेती गरेर गत आवमा रु एक लाख आम्दानी लिएका थियौं ।'

तरकारीखेतीबाट स्वरोजगार बन्नुका साथै आम्दानी लिन सफल भएको उनले बताए । यसले आर्थिक समस्या टार्न सहयोग मिलेको उनी बताउँछन् । अहिले विशेषगरी उत्पादन गरेको गोलभेंडा पालिकाको रारासेरी बजार, नाममा र सदरमुकाम खर्लगा बजारसम्म पुग्ने गरेको छ । अहिले गाउँमै गोलभेंडा प्रतिकिलो रु ४० मा बिक्री हुने गरेको छ । खनजोतलगायतमा प्रयोग हुने हाते ट्याक्टर परियोजनाबाट पाएपछि काम गर्न सहज भएको उक्त गाउँका स्थानीय लक्ष्मी रावतको भनाइ छ ।

जलवायु मैत्री कृषि प्रविधिबाट गड्गौला मल, गर्मी बास, छापो विधि, भोल मल, प्लाष्टिक हाउस, पानी पोखरी, कम्पोष्ट मल र बायोचारको प्रयोग गरेर तरकारीखेतीबारे परियोजनाले यहाँका कृषि समूहलाई तालिमदेखि प्रविधिका सिपमूलक तालिम दिएको किर्डाक जुम्लाका मल्यांकन तथा अनुगमन अधिकृत ललित ढाँगिले बताए । तरकारीखेतीलाई प्राथमिकता दिएका गाउँका कृषकलाई यातायातको राम्रो सुविधा नहुँदा समस्या भएको छ । उत्पादित तरकारी बजारसम्म हुवानी गर्न समस्या भएको यहाँका स्थानीय बताउँछन् ।

पोखरा विमानस्थल प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न जोड

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघका अध्यक्ष चन्द्र प्रसाद ढकालले पोखरा अन्तरराष्ट्रिय विमानस्थललाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्नु पर्नेमा जोड दिएका छन् । लेखनाथ उद्योग वाणिज्य संघ कास्कीको २९ औं वार्षिक साधारण सभा तथा १५ औं अधिवेशनलाई सम्बोधन गर्दै अध्यक्ष ढकालले पोखरा अन्तराष्ट्रिय विमानस्थलले पर्यटन र व्यापार विस्तारमा नयाँ सम्भावना खोलेको बताए ।

हाल पोखरा विमानस्थलबाट हिमालय एयरलाइन्सले हप्तामा एक दिन नियमित उडान गरिरहेको, सिचुवान एयरलाइन्सले छेन्दु हुँदै अष्ट्रेलिया उडानको तयारी गरेको र भुटान एयरलाइन्सले चार्टर्ड उडानको योजना बनाएको सन्दर्भमा यसलाई नियमित गर्न सके पोखराको पर्यटन थप चलायमान हुने उनको धारणा थियो ।

पोखरा प्राकृतिक सौन्दर्यसँगै आर्थिक समृद्धिको विशाल सम्भावना बोकेको प्रदेश रहेको उल्लेख गर्दै अध्यक्ष ढकालले कृषि, पर्यटन,

जलविद्युत, सूचना प्रविधि, स्वास्थ्य र शिक्षालाई लगानी र उद्यमशीलताका लागि प्रमुख क्षेत्रको रूपमा पहिचान गरेर अधि बढ्नु पर्ने बताए ।

करिब तीन दशकदेखि स्थानीय व्यवसायको संरक्षण, प्रवर्द्धन, रोजगारी सिर्जना र उद्यमशीलता विकासमा संघको योगदानको प्रशंसा गर्दै अध्यक्ष ढकालले लेखनाथ उद्योग वाणिज्य संघले व्यवसायिक नीति निर्माण,

साना तथा मझौला उद्यमको प्रोत्साहन र स्थानीय उत्पादनलाई बजारसम्म पुर्‍याउन महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको धारणा राखे ।

कृषि क्षेत्रमा पोखराको उर्वर भूमि र अनुकूल जलवायुले धान, मकै, तरकारी र फलफूल उत्पादनमा ठूलो सम्भावना रहेको बताउँदै अध्यक्ष ढकालले स्थानीय जैविक उत्पादनको ब्रान्डिङ र बजार विस्तारमा जोड दिए ।

दुई करोडले बढ्यो हनुमानढोका दरबार क्षेत्रको राजस्व

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- गत आर्थिक वर्षमा हनुमान ढोका दरबार संरक्षण कार्यक्रमको राजस्वमा वृद्धि भएको छ । अधिल्लो आर्थिक वर्षभन्दा गत आर्थिक वर्षमा करिब रु दुई करोडले राजस्वमा वृद्धि भएको हनुमानढोका दरबार क्षेत्र कार्यक्रमका प्रमुख चन्द्रगोपाल प्रधानले जानकारी दिए ।

प्रमुख प्रधानका अनुसार अधिल्लो आव २०८०/८१ मा रु १७ करोड ६९ लाख आम्दानी गरेकामा गत आव २०८१/८२ मा रु १९ करोड ४६ लाख राजस्व संकलन गरेको छ । अधिल्लो आवमा उक्त क्षेत्र अवलोकन गर्न आउने पर्यटकको संख्या रार्क राष्ट्रबाट ४७ हजार ३९९ जना रहेकामा अन्य देशबाट आउने संख्या एक लाख ५३ हजार २६२ जना रहेका थिए ।

त्यसैगरी गत आवमा सार्क राष्ट्रबाट ५० हजार ५३३ जनाले अवलोकन गरेकामा अन्य देशका एक लाख ६९ हजार ३९५ जनाले उक्त क्षेत्रको अवलोकन गरेका छन् । अधिल्लो आवभन्दा गत आवमा पर्यटकको संख्यामा वृद्धि भएकाले आम्दानी बढेको प्रधानको भनाइ छ ।

उक्त कार्यालयको विशेषगरी हनुमानढोका घुम्न आउने पर्यटकबाट प्रवेश शुल्कबाट लिइने रकम नै आम्दानी हो । हाल यहाँ उक्त

ऐतिहासिक स्थान घुम्न आउने पर्यटक सार्क राष्ट्रका लागि रु ५०० निर्धारण गरिएको छ भने अन्य मुलुकबाट आउने पर्यटकका लागि रु एक हजार निर्धारण गरिएको छ । नेपालीलाई प्रवेशका लागि शुल्क नलागे पनि संग्रहालय अवलोकनमा भने शुल्क लान्ने गरेको छ ।

उक्त स्थान अवलोकनका लागि जुनसुकै समयमा गर्न सकिने भए पनि जीवित देवी कुमारी हेर्नका लागि भने बिहानका लागि ११:०० देखि १२:३० सम्म र साँझ ५:०० देखि ८:०० बजेको समय तोकिएको छ ।

हनुमानढोका घुम्नका लागि पर्यटकीय मौसममा दैनिक सात सयसम्म पर्यटक आउने गरेका छन् । विशेषगरी भदौ, असोज र कात्तिकमा पर्यटक बढी आउने गरेको प्रधानको भनाइ छ ।

यस वर्ष पनि ऐतिहासिक इन्द्रजात्रा नजिकिँदै गर्दा आशाानुरूप पर्यटक आउने विश्वास रहेको बताइएको छ । उक्त स्थान र इन्द्रजात्राको एकपटक अवलोकन गर्न पाउने भएकाले उक्त क्षेत्रमा इन्द्रजात्राको समयमा अन्य समयभन्दा अत्यन्तै धेरै पर्यटक आउने गरेका छन् । इन्द्रजात्रा अवलोकन गर्न काठमाडौँ महानगरपालिकाले छिमेकी स्थानीय तहका प्रतिनिधि र विदेशी पाहुनालाई पनि इन्द्रजात्रा अवलोकनका लागि निमन्त्रणा गर्दै आएको छ ।